

Posudek vedoucího na bakalářskou práci Heleny Čistotové „Ústřední role jídla v čínském starověku“

Bakalářská práce Heleny Čistotové se zabývá velmi důležitým, ovšem zároveň obsáhlým a náročným tématem: jídlem v čínském starověku a jeho významem ve společenských, politických a rituálních vztazích. Autorka si jako hlavní cíl vytkla na základě především západní sekundární literatury podat základní obecný přehled této složité problematiky, a jednotlivá tvrzení potom dokumentovat na konkrétních příkladech ze starověkých čínských textů.

Práce je logicky a přehledně členěna, přičemž k její přehlednosti přispívá i to, že je psána velmi kultivovaným a čtivým jazykem s naprostým minimem překlepů. Je autorčinou velkou zásluhou, že k vyhodnocení materiálu ze starověké Číny přistoupila z obecnější srovnávací kulturně-antropologické perspektivy. V úvodních částech práce podává zdařilý přehled relevantních kulturně-antropologických přístupů k problematice stravování, přičemž se zaměřuje na význam stravy v utváření identity rozličných společenských skupin, a to jak v horizontálním, tak vertikálním smyslu. Přitom správně ukazuje, že v tomto ohledu hraje významnou roli dostupnost potravinových surovin: lokálně obecně dostupné potraviny budou spíše sloužit v konstruování identity horizontálních společenských skupin, především etnických jednotek, zatímco potraviny místně dostupné hůře se budou s větší pravděpodobností podílet na legitimování společenské hierarchie v rámci určité skupiny. Autorka v této souvislosti zmiňuje velký význam masa jako exkluzivní suroviny, na jejíž produkci je třeba vynaložit značné množství energie, ve strukturování vertikálních společenských vztahů.

Právě uvedené představení kulturně-antropologických teorií však není v předložené práci samoúčelné, nýbrž slouží jako nástroj pro uchopení a popsání rozličných aspektů stravování ve starověké Číně, a to především v době Válčících států, na kterou se autorka vzhledem ke stavu pramenné základny zaměřuje. Jednotlivé problémy, jimiž se zabývá – základní potravinové suroviny, způsoby úpravy jídel, pravidla stolování – jsou pak propojeny s úvodní teoretickou částí. Přitom jednotlivé

kapitoly jsou velmi konzistentní a práce přes širí pojednávaného tématu stále drží jednotnou linii a téma.

Práci provází kvalitní a uspokojivě obsáhlý seznam pramenů i sekundární literatury především v západních jazycích. V této souvislosti je třeba vyzdvihnout značně samostatnou práci autorky při heuristice.

Celkově se bakalářské práci Heleny Jistotové podařilo naplnit stanovené cíle a podat kvalitní a přehledný úvod do problematiky stravování v rané Číně. Mimo jiné i díky zdařilé aplikaci obecnějších kulturně-antropologických teorií na konkrétní materiál, která v bakalářských pracích na oboru sinologie není zcela obvyklá, navrhuji přes určité nedostatky hodnocení práce jako výborné.

V Praze dne 5. 9. 2017

Jakub Maršálek